

[Erik Kragh.]

forhandlingerne i gang, og jeg skal derfor på egne vegne fremsætte følgende forslag om motiveret dagsorden:

„Idet folketinget erkender, at USA ved ophør af bombningerne af Nordvietnam og ved påbegyndelse af tilbagetrækning af sine styrker har foretaget væsentlige skridt til at få forhandlinger om afslutning af krigen i Vietnam i gang, opfordrer folketinget Nordvietnam og den nationale befrielsesfront til nu også at tage skridt, der kan føre til fredsforhandlinger.

Tinget går derefter over til næste sag på dagsordenen.“

Formanden: Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Må jeg takke ordførerne for de anerkendende og venlige bemærkninger, som der dog også har været nogle af ind imellem. Jeg vil takke den ærede ordfører fra socialdemokratiet for hans bemærkninger, som viste, at der på en lang række områder imellem regeringspartierne og det store oppositionsparti på det udenrigspolitiske felt er stor enighed. Jeg mener, at en sådan enighed imellem partier, der repræsenterer et stort flertal i folketinget, er et stort gode; det er værdigt for landet, og det er vigtigt for vor stilling og vor slagkraft udadtil. Jeg har ofte påkaldt denne enighed, og jeg benytter lejligheden til at hilse den velkommen.

Det ærede medlem sagde, at man måske skulle have lidt hyppigere debatter afgrænset til emneområder; andre har været inde på det samme. Jeg synes nok, det er værd at overveje.

Derefter kom der en række bemærkninger, som jeg gerne vil svare på, og idet jeg svarer det ærede medlem som den første ærede ordfører, kommer jeg derved også til at svare adskillige af de andre ærede ordførere, som har været inde på noget af det samme.

Det første, det ærede medlem hr. Per Hækkerup bad mig om en vurdering af, var Nixons tale, som blev holdt i går. Jeg må tage det forbehold, at jeg først

i frokostpausen har haft mulighed for at øje talen igennem; det drejer sig om en rapport på 120 sider; vi har fået den til morgen i fuldstændig stand i udenrigsministeriet. Jeg kan altså kun hengive mig til en meget foreløbig og en uforpligtende analyse. Jeg synes, at det, jeg har set i talen, er præget af en forsonlighed i forholdet til Sovjetunionen. Det påpeges direkte, at forhandlinger med Sovjetunionen er en hovedhjørnestein i arbejdet for en varig fred, og det synes jeg er en værdifuld tone.

Der er et af hovedafsnittene i rapporten, som hedder „partnership og Nixondoktrinen“; det er også et af de afsnit, der er fremhævet i dagspressen. Det fremhæves heri, at der er andre lande end USA, som nu har evnen til at klare lokale problemer, og at den amerikanske udenrigspolitik succes ikke afhænger af stærke engagementer, men af, at USA holder fast ved en politik, der opmuntrer andre nationer til at bære deres del af ansvaret. Det understreges, at USA ikke længere kan og ikke længere vil udarbejde alle planer eller udføre alle beslutninger eller have hele ansvaret for forsvaret af verdens frie nationer. Det var det, den ærede ordfører kaldte, at USA ikke længere skulle være verdens politimand.

Dette er næppe, hvad det ærede medlem hr. Per Hækkerup frygtede, udtryk for en voksende amerikansk isolationisme. Jeg vil gøre opmærksom på, at USA ved flere lejligheder har sagt, at man ikke agter at gennemføre en reduktion af sit militære engagement i Europa. Det er udtrykkelig sagt, at man ikke vil reducere styrkerne på denne side af midten af 1971, og vi tillægger disse udtalelser stor betydning. USA har et væsentligt ansvar for Europas sikkerhed. Der er ingen tvivl om, at USA erkender dette ansvar og nærer en oprigtig interesse i, at freden bevares på dette kontinent. Derfor finder jeg i udtalelserne ikke nogen voksende isolationisme, men snarere et udtryk for den erkendelse, at et samarbejde mellem staterne gælder alle, også de store stater. Jeg understreger igen, at det er tilfredsstillende, at USA ikke trækker sig tilbage fra forsvarsalliancen, og jeg forstår altså, at Nixons tale, så langt jeg er kommet med den, giver udtryk for, at USA tager sin betydningsfulde og stærke og uundværlige plads i samarbejdet med alle stater.